

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:
centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó hivatal:
Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adnak vissza.

A kereskedelmi tárca.

A képviselőház a héten megkezdte a kereskedelmi tárca költségvetését. Maga a kezdődő vita alkalmat szolgáltat, hogy visszatekinthünk arra az egy évi munkálkodásra, melyet Hegedűs Sándor mint kereskedelmi miniszter irányított és vezetett. Ez alatt az egy esztendő alatt, a melyben Hegedűs Sándor vezeti a kereskedelmi tárcazt, oly felpezsdülés tapasztalható a közszellemben bizonyos gazdasági kérdések iránt, aminő hosszú, igen hosszú időn át nem volt tapasztalható. A miniszternek agilitása, egy hosszú publicisztikai és parlamenti mult tapasztalataiból szerzett tudása s rendkívül kifejlett gyakorlati érzéke oly eszméket és irányzatokat vitt bele a közszellembe, amelyeket eddig a közöny vastag porrétege takart. Két irányban magaslik ki különösen az az akció, mely ezt a lendületet előidézte. Az egyik a létező bajok és hiányok gyökeres orvoslása, a másik pedig az alkotás és reformálás szelleme. Az előbbieket közé sorozhatók azok a törvények, melyek a kereskedelmi és ipari forgalom erkölcsi kinövésének korrekturájára törekednek, azzal a nyíltan bevallott céllal, hogy a közgazdasági életbe is bevigyék a tisztább erkölcsöket s ezzel annak szoliditását biztos alapra helyezték. Az utóbbiak közt legelső sorban áll az a messzeható akció, melyet Hegedűs Sándor a magyar ipar fejlesztése érdekében megindított.

Ezzel a nagy akcióval, melynek körvonalai már a lefolyt évben élesen kezdtek kidomborodni, Magyarország jövője a legszorosabban van egybekapcsolva.

A minden ízében átgondolt, tervszerű és cél tudatos munkálkodásnak hű képét adják a kereskedelmi miniszterium 1900. évi tevékenységének legfőbb mozzanata az iparoktatás, iparfej-

lesztés, munkásügyek és iparstatisztika terén.

Nagyjelentőségű törvényhozási alkotás az iparfejlesztés terén az 1899. évi XLIX. törvényezik a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről, mely az intenzívebb s a nemzeti ezélnak szolgálatában álló iparfejlesztés új éráját fogja megnyitni.

Igen messze menő intézkedések történtek a hazai fogyasztásnak a hazai ipar felé terelésében, az építőipar pangása ellenében pedig rendkívüli közmunkák foganatosítását kezdeményezte a miniszter. Most van tárgyalás alatt egy szövőháziipari vállalat a Székelyföldön, amely átvénné a sepsi-szt-györgyi szövőgyárat és 500 házi szövőt foglalkoztatna állandóan. Hasonló gonddal és szeretettel támogatja a miniszter a kisipart, részben gyakorlati tanfolyamokkal, részben kiállításokkal és kisipari szervezetek felállításával, állami segélyvel s kisipari motorok rendelkezésre bocsátásával.

Nem fér e ezek keretébe a kereskedelmi miniszterium tevékenységének minden mozzanata; csak is azokra a főbb irányzatokra mutathatunk rá, melyek a kereskedelmi miniszter tevékenységét megvilágítják, melyek a most kezdődő képviselőházi vitának tárgyát képezendik, de amelyek már eleve demonstrálják, hogy a kereskedelmi ügyek intézése kipróbált, ügyes kezekre van bízva.

Werner Gyula dr.

országgyűlési képviselő beszéde, tartotta a képviselőháznak február hó 16-án tartott ülésében.

(Folytatás.)

T. képviselőtársam azt mondja, hogy a nemzetiségi mozgalom nem egy mesterséges izgatás műve. S a magyar helységnevekről szóló javaslat ellen olyan izgatás indult meg, mely párját ritkítja a könnyelmű gyújtogatások történelmében. Ha erre kitérek, ezt azért te-

szem, mert be akarom bizonyítani, — és ezt igen klaszikus példának találok — hogy mily okokból, milyen alapokon és milyen eszközökkel folytatnak ellenünk küzdelmet benn, a haza területén. (Halljuk! Halljuk!)

Mindnyájan emlékezünk arra a nagy harczra, mely a helységnevekről szóló törvényjavaslat tárgyalásakor itt lefolyt és amelynek üszkei szétvitettek az ország távolabb fekvő részeibe is. Ennek a nagy elkeseredésnek a hátterét talán legőszintebben Schmidt Károly képviselő ur rajzolta meg, aki azt mondta, hogy e javaslatnak rejtett célja van. Ő ezt a rejtett célját a javaslatnak — gondolom, nem kis utánajárással — ki is sütötte. Kisütötte, hogy feledésbe akarjuk meríteni a régi történelmi helyneveket. Hát igaz, ez az okoskodás helyes nyomon jár. Csakugyan van olyan törekvés, hogy a történelmi helynevek feledésbe merüljenek, (Ugy van! Ugy van!) hogy feledésbe merüljenek Magyarország történelmi jogai, hogy feledésbe merüljön minden, ami nemzeti multunkra emlékeztet. (Ugy van! Ugy van!)

De az már a képviselő ur optikai csalódása, mikor ennek a politikának híveit köztünk keresi, (Ugy van! Ugy van!) kik egy egységes, nagy bírodalomért lelkesedünk és nem azok sorában, kiknek a nemzeti állam meggyengítése kitűzött céljuk, kiknek tehát a történelmi alap lerombolása érdekükben áll. (Ugy van! Ugy van!)

T. képviselőtársam, aki a történelmi helynevek sorsáért oly mélyesen aggódik, higgye el, hogy mikor ezt a törvényt hoztuk, eszünk ágában sem volt az, hogy becsületes német nevékből kiforgassuk a száz városokat. Higgye el, hogy ez az ördögös szándék a magyar törvényhozásnak eszéigában sem volt azon egyszerű okból, mert a száz városok nevének magyarosításával elkéstünk volna egy pár száz esztendővel.

Okmányok, államiratok és törvények egész sora bizonyítja, hogy a nemzeti fejedelmek korában magyar hivatalos közigazgatási neve volt minden erdélyi városnak; (Ugy van! Ugy van!) és a községek tulajdoni részének is, de meglehet, hogy 300 esztendő — mert csak ennyiről van szó — Schmidt képviselő urnak nem imponál; azért a t. Ház becses engedelmeivel korábbi századokra is rátérek vizsgálódásaimban. (Halljuk! Halljuk!)

Mátyás király — no ez már elég régen volt — a beszterceiekhez irt egyik iratában, kétségtelenül hivat-

TÁRCZA.

Találkozásom Krügerrel

czimen Szalay Károly a „Budapesti Napló”-ban leírja, miként találkozott Krügerrel 1884. évi márczius 13-án Leidenben. A visszaemlékezés érdekesebb részeit a következőkben közöljük:

„Hanem a mai nap talán mégsem egészen hiábavalóság? Igaz, hogy engemet nem nagyon érdekel, de mégis méltó, hogy megemlékezzek róla pár sorral. Az ősi Leidennek, a szabadság s a tudományok ez ősi fészkeinek ünnepe van ma. Ünnepe, minőt egy király látogatása se okozna — mert hisz a holland király, polgár király, akire népe nem sokat ad, pláne ha asszony! — Az ünnep oka egy 3 tagból álló deputáció, távol a déli sark közeléből, a délafrikai Transvaalból, a republikából, az elnök Krüger Pál, a generális (mint utólag értesültem: Joubert) s a superintendens. E maroknyi nép, kiknek legnagyobb részük hollandi gyarmatosokból áll, az 1880—81-iki években lerázta az angol zsarnokság jármát — s a gaz hódítók elől száz év óta menekülve egy kis szabad köztársaságot formáltak, melynek vezérférfiai most eljöttek az anyaországgal szorosabban fűzni a testvéri köteléket, hogy ez által mintegy saját magukat is emeljék az európai közvélemény előtt, dicsekedhetve a hatalmas Hollandia barátságával. A bekavérú hollandus nehezen hevül fel, de aztán ha belefog: megvadul. A magyarnál az ünnepi boldondulásokban mindenesetre túlevő holland nem tud e három jelentéktelen emberrel mit tenni öröme-

ben. A király, hercegek, városok versenyeznek meghívásukban s európai időzésük valódi diadalmenet.

Én is elandalogtam a tömeggel kifelé a vasut felé s közvetlen közelből szemük közé is néztem a szabadság e vad fainak, kik egész kis tartományukat guerilla táborra változtatva, az angol kapzsiságnak erős bástyát vetettek elébe. Ugy 11 óra tájban délelőtt érkeztek meg Amsterdamból s a reájuk váró óriási tömeg „hol”-jai között, lovas studensek, katonabanda s különböző városi küldöttségek által kísértetve, jöttek be a városba, ahol sorra járták a nevezetességeket, a múzeumokat s többek közt az Egyetemet is meglátogatták, hol az egész tanári kar s az egyetemi polgárok által fogadtattak s üdvözöltettek Doojer, az igazgató által. Jó magam is felhúzódtam a fényes s történelmi nevezetességű egyetemi tanácsterembe, amelynek falait százados álmodó nagyhirű tudósok olajfestésű képei borítják s kimondhatatlan jól esett lelkennek, midőn a kedves Kuenen professzor magához szólított Rauwenhoffel együtt s megmutogatván az Archivum becses régiségeit, maguk mellé hivatok leülésre. Oh, oly boldognak éreztem magamat e nagyok barátságára által így kitüntetve; annyi nagy között én: a semmi. De nem is láttam soha ennél megragadóbb jelenetet. Falregető hoh-olás fogadta a három viharos arcú, csupaszszerű hollandust belépésükkor, kiknek alig rándult meg egyetlen arcizmus, csak szemükben csillogott a viszontlátás könnyecskéje. Mikor pedig Doojer igazgató elmondta üdvözlő beszédét s a viharos éljenzés után Krüger könnyező szemekkel elmondta rá választát, hangoztatva az édes haza forró szeretetét, a távoli világ-

részben folytatott adáz küzdelmüket az angol zsarnokság ellen s kivált mikor azzal fejtezte be szavait, hogy a holland név és szabadságért ők ott a világ végén is készek életüket feláldozni: a három csunya arcú hollandus arca körül glóriát véltem sugározni, zokogásba törtek ki a galambosz professzorok, ölelésre tárltak ki a karok s a vendégeket kézzel-kezre adták s boldog volt, ki ruhájukat csókolhatta legalább. Micsoda isteni megnyilatkozása volt ez a viszontlátás örömeinek! Mennyire szeretheti e nép fiait, hazáját s a szabadságot! Pedig olyan visszataszító e vendég arca! Csontos, kiálló pofacsonttal, bajszatlan ajkkal, olyan Kossuth-féle szakállal s kivált Krüger szokatlan nagy fejjel, magas homlokkal s csak a beszéléskor lángoló, egyébkor savó színű bámész szemekkel, inkább kellemtelen hatást tesznek a nézőre, de egész viseletükön egy bizonyos karakter ömlik el, olyanféle, minőt a végtelen tengerre bámuló s az annak viharait jól ismerő holland halászok ábrázatan nem egyszer megbámultam már a dűnek közt kószálva. A jó Rauwerhoff mindennütt maga után vonszolt a tömegben, hogy jól láthassam e hősök arczát.

Ünnep után elbarangoltam a Grachtok partjain, mely épp úgy telve volt kíváncsi járókelőkkel, mint minden utca s végre minden studentus rendező barátom beinvitált a „Krug” klubhelyiség nagytermébe, hol Kuenen meglátván, magához hívott s mellette töltém a lakoma idejét, szemben ugyszólva a három transvaalival, kiknek asztalbotlás után Kuenen be is mutatott. Krüger barátságosan tartotta fogva kezemet s mikor Kuenen megmondta, hogy magyar vagyok, oly jól esett, mikor

kozással a községekre, a hova valók — szász polgárokat emleget: „Laurentius Panzer de Bessenyo — ma Heidendorfnak hívják —; Andreas Braizer de Nagy Demeter, ugyancsak egy Mátyás korabeli állami iratban, a három erdélyi nemzet szövetséglevelében, melyen tehát rajta van a szász nép képviselőinek pecsétje és kezeirása is: „oppidum Medgyes“-t és „oppidum Brassoviensis“-t olvasunk. Hunyadi János 1447-ben „datum in Segesvár“-t ír; Erzsébet királynő 1440-ben: „Medgyes“-t, Albert király 1439-ben: „Selyk“-et és „Medgyes“-t, Róbert Károly 1309-ben: „Brassó“-t, Kelemen pápa 1307-ben: „Berethalmot“ és „Medgyes“-t.

De a legérdekesebb bizonyítékok egyike a pápai tizedszedőknél számadása, amelyet a vatikáni titkos levéltárban őriznek és amelyet Ipolyi Arnold kiadott és így a magyar közönségre nézve hozzáférhetővé tett. Ezek közt különösen teljes az 1337. évi ilyen számadás, amelyben az akkori plébániáknak legnagyobb része fel van sorolva. Erdélyből is rengeteg helységnev van és ezeknek — mondhatom — 98 százaléka magyar, pedig azok a pápai tizedszedők idegen főpapok voltak, akik nem tudtak magyarul és így feljegyzéseik annál értekeesebbek, mert a teljes közvetlenség színét viselik magukon, úgy írták le a helységneveket, ahogy akkor közhasználatban hallották. (Általános élelnek tetszés.)

De, t. Ház, tovább megyek. Egész az Árpád-ház-korabeli királyokig visszamehetünk vizsgálódásunkban. Az önk híres alkotmánylevelének, az Andreanumnak megjelenése után néhány évtizeddel, 1268-ban már Medgyest, 1280-ban már Segesvárt, 1288-ban Brassót olvasunk azon korbéli okiratokban, természetesen azon kor írásmódja szerint.

T. Ház, azt kérdezem én, hogy a tiszta és meghamisíthatatlan magyar állameletnek e több, mint 600 éves emlékeire való hivatkozással nem mondhatom-e én el jogosan, hogy az önk mozgalmá a helységnevek ellen nem nyugodott történelmi alapokon és hogy semmivel sem igazolta komoly férfiakkal azon elhatározását, hogy ezért a dologért az ország nyugalmanak felforgatására vállalkozzanak! (Általános élelnek helyeslés.)

A kép teljességének kedvéért még csak egy dolgot kívánok előhozni mert az, azt hiszem, hogy ezt a kérdést jobbra vagy balra, de teljesen el fogja dönteni Halljuk! Halljuk!) és ez az, hogy községeik, városaik és szekeik magyar közigazgatási nevét elfogadják-e maguk a szászok? Használták-e ők maguk századokon át, még autonómikus hatáskörükben is, ahogy én állítom, vagy pedig tüntettek, petícionáltak, fűhöz-fához szaladoztak-e az önk ősei is? Nem tudom, t. képviselő-társaim elismerik-e Pemflinger Márkot jó szász hazafinak? Bátran elismerhetik, mert az osztrák uralomnak volt előharcosa Erdélyben és szebeni királyi bíró. Nos, ez a Pemflinger Márk az erdélyi püspökhöz írt egyik levelét, négy évvel a mohácsi vész után, ex „Szász-sebes“ keltezte. Hát a Ferdinándnak tett, 1551-ben kelt jelentést Erdély állami beveteléről ismerik-e a t. képviselő urak? Ezt a jelentést elég magas helyre intézték és elég német helyre és azok, akik írták, a császár bizalmasai voltak. És mégis ebben az iratban a szász városok magyar nevükön vannak megnevezve.

(Folytatása következik.)

e keménymarku boer azt kérdezte tőlem: „Ugy-e, önk is sokat szenvedtek az osztrák zsarnokságtól? Szép az önk története is, nagyon szép.“ Ugy látszik, ez a hollandus még rólunk is hallott valamit! Hát még milyen tőstokat eresztettek meg! Hogy elrúcskoltte magát némelyik, mikor a vén bozontos fejű generális maga is ptyeregve szólni kezdett s szinte láng csapkodott ki a szeméből, mikor hazája szabadságáról s hollandus mivoltáról szólt. Sohse láttam ilyen szép csunyaképi embert. Étkezés után a szomszéd terembe vonult a vendégsereg, hol a gyönyörű hollandok majd szétszedtek a vándorokat s mikor rázendítették a „Neederland bloot“ nemzeti dalt, egyszerre templommá vált e zajos terem s magam is torkomszakadtából énekeltem a nem valami szép, de lelkesítő hatású hollandus dalt. Soká szüresölgettük még aztán a fajin madeirát s még koncert féle is összeverődött hirtelenében stb. stb. . . .“

De nem folytatom tovább. Ma, amikor az előttem egykor jelentéktelen férfiak neveit a halhatatlanság angyala vette már is szárnyára s egy hazájukért és szabadságukért jogosan vívott háboruban a művelt világ csodálatát nyerték meg maguk s nemzetük irányában, jól esik elmondanom e visszaemlékezés kapcsán, hogy e kis nép úgye szent és igaz, s ha a világtörténelem folyása felett gondviselő kéz őrökdi, úgy ennek a népnek elbukni nem lehet, nem szabad!

A népek háborúiban a végítélet nyilatkozott meg mindenkor, s ha valakinek ettől rettegni van oka, úgy jelenleg ez a nép nem a boer.

Szalay Károly.

Bányászok kivándorlása Romániába.

Közeledik a tavasz, s ilyenkor készülnek sokan vármegyénkbeli kimenői Romániába.

Hogy jobb kedvök legyen hozzá, elbeszélem, hogyan jártak a múlt évben a marosújvári sóbányászok.

Az elmúlt év május havában haza került egy marosújvári illetőségű, Romániába kivándorolt joghallgató.

Ugy kell lenni, hogy a romániai salinei főbányahivataltól volt megbízása, legalább ő azzal dícselkedett, s hozzálátott rábeszélni a marosújvári sóbányamunkásokat, igérve nagy fizetést, olcsó megélhetést stb.

A marosújvári járás szolgabírósa mesztét vevén a Banciu működésének, azonnal kereset alá fogta, de ő az elmarasztaló határozat ellen felebbezést adott be, s nem várván be annak eredményét, minden hosszas bucsuvel nélkül visszament Romániába.

Három legvállalkozóbb bányász utána ment, s onnan csakhamar levelet írtak, hogy nagyon jól megy dolguk, az itteni fizetés háromszorosát kapták, az élet is nagyon olcsó, de legfőképp a pálinka annyira olcsó, hogy az ottani lakosok már nem is igen isszák, csak lábmossni használják.

Egyidejűleg 60-60 koronát küldöttek haza itthon hagyott családjuknak.

Egyéb biztatás sem kellett a nagy részben román nemzetiségű marosújvári bányászoknak. Hatvanhét rendes és pót-bányamunkás összebesszelt, a sóbányahivataltól 6 havi szabadságot vettek, s nekiindultak torony irányában Oláhországnak.

Brassóban várta őket Banciu Ilariu, de ott mindjárt az volt az akadály, hogy az alispán nem adott nekik utlevelet. Ott lézengtek másfél napig, míg akadt egy becsületes szekely ember, ki éjjel átkalauzolta őket a tönösi utszoros mellékutain.

Azuga nevű romániai vasutállomáson vasutra ültették, s úgy szállították Plojestig.

Mikor megérkeztek Tirgu Oguiba a sóbányához, két bányamérnök, Hanutiú és Ionesku fogadták, szalonna, kenyér és pálinkával jól megemberelték, másnap munkába állították, s egyenként husz korona előleget kaptak.

A romániai só torhább természetű, mint az erdélyi, s gyakorlott bányászaink rövid idő alatt annyi sópadot kivágtak, szóval oly sokat megoldoztak, amennyire a román sókivestárnak nem volt szüksége, s ezzel megkezdődött a szegény marosújváriak nyomorúsága.

Teljesített munkájukat már 2 hét elteltével alig felerészben vették fel. Kezdték mindenféle ürügy alatt a munkaadást megtagadni. Végre a 4-dik héten kerekén kimondották, hogy csak azon esetben kapnak jövőre munkát, ha öt évi tartamra kötelezik magukat Romániában maradni.

Maros-Ujvárt egy szorgalmas bányász megkeres naponként három koronát, s mindeniknek mint kincstári telepítvényesnek házas belső telke van, melyért taxa czímen évenként egy korona díjt fizetnek, s több kedvezmény mellett megfelelő nyugdíjt is élveznek.

Elképzelhetni, hogy nem találva az ígért rózsás állapotokat, koplalva, amennyi beléjük fért (mint elbeszéltek), a pálinkához pedig csak nagy ritkán jutva, kezdték hazafelé tekintgetni.

Utóbb már csak egy évre kívánták lekötölni, de nagyon megunva a gyöngyöletet, egyhangulag kijelentették, hogy jönek haza, Erdélybe.

Erre aztán megszakadt minden atyafiságos pártfogás. Nem adtak több munkát, s a már előzőleg megoldozott sópadok díját is visszatartották. Kevés bentlevő pénzükből levonták a vasúti szállítási költségeit, mit érettek Azugától Plojestig fizettek, s végre levonták a vacsora árát is, amivel megérkezettükor megvendégelték.

Ily körülmények között mit tehettek egyebet, mint hogy egy sötét éjjel megszöktek?

Hanem a romániai csendőrök utánok eredvén, mikor majd a magyar határszél felé vergődtek, utóérték, s visszakísérték őket a sóbányához, hol ismét csak azon feltétel alatt ígérték további munkát, ha 5 évre ott maradni magukat kötelezik.

Ott nyomorogtak hát Tírgu Ogu mellett a szabad mezőn, ehhez, sőt hajtozva s keményen bánkodva azon, hogy oly könnyelműen odahagyták az édes otthon . . .

Ekkor megszánta őket egy román földesúr, az táviratozott a mi konzulátusunkhoz, honnan harmadnapra megjött a rendelet, hogy bocsássák őket haza.

Igy indultak újra visszafelé. Eladogatták ruháikat. Koldulgatva egy-egy darab malét, míg a magyar határhoz értek, hol újra keresztül lopóztak, s a magyar hazába érve már jobban ment dolguk, mert amint egy faluhoz értek, a községi előjáró főzetett nekik egy üst puliszkát, azt jól megturózva megfalatozták, s egyhangulag megállapodtak abban, hogy még is jobb itthon! Legtöbbjüknek mikor haza érkeztek, alig volt valami ruhája.

Itthon kérvényt adtak be az ottani konzulátushoz

utiköltségek és elvont munkabérok iránt, de kérvényüket elutasították.

Most aztán azt beszélnek, hogy nem mennek többé Romániába, megelégszenek az itthoni, bár kevesebb, de biztosabb munkabérral, s nagyon szeretnék személyesen meghálálni annak a kivándorlási ügynöknek a velök éreztetett szívességét.

Megírtam ezeket, mert jó lesz, ha megolvassák mindazok, kik a romániai eldorodóba kíváncznak, de nem lesz felesleges, ha ott is megtekintik, hol a sóbányamunkások munkáját intézik.

K. Weress Sandor.

Vidék.

I.

Balázsfalva, 1900. febr. 27.

A m. á. v. altisztkara folyó hó 24-én az „Univers“ szálloda nagytermében a Balázsfalván építendő ev. ref. templom javára táncestet rendezett. Eltekintve az anyagi eredménytől, amely hallomás szerint szintén elég kedvező volt, az estély erkölcsi oldaláról és azon nemzeti misszióról kívánunk megemlékezni, amelyet ezen estély fényes sikerével elért. Jól esett látni, hogy a táncestetély derék rendezői mily odaadással és fáradhatatlan buzgalommal igyekeztek külsőleg is kifejezni és megmutatni a magyar haza minden polgárának, hogy „Balázsfalván is Magyarországban vagyunk“ és hogy ők jó hazafiak; tették pedig ezt azzal, hogy a táncsterem díszét, amely különben minden tekintetben jó ízléssel volt feldíszítve, nemzeti zászlókkal emelték és a rendezői jelvények is nemzeti színű kokárdák voltak, szóval, a táncestetély egy igazán magyar mulatság volt, amiért a rendező bizottság elismerést és dicséretet érdemel; a jó siker pedig szolgáljon buzdításul a derék altiszteknek arra, hogy a jövőben is szaporítsák Balázsfalván a magyar mulatságokat.

*

Ugyancsak e hó 25-én tartotta meg a balázsfalvi, — vagy amint vulgo nevezni szokták — a magyar t. k. a. r. é. v. évi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek két fontosabb és kényesebb természetű tárgya volt és a vihart megelőzni szokott szélsémből következtetve, sokan a gyűlés viharos lefolyására számítottak, de mily nagy volt a családásuk, — remélhetőleg kedvező és jóleső családás — hogy az egész gyűlés a lehető legsimábban folyt le és az eles ellentétek szépen elsimultak; köszönhető ez az intézet tapasztalatokban megöszült, de fiatal lélekkel bíró derék elnöke Szabó Sámuel tapintatosságának és az igazgatóság higgadt és józan gondolkodásának, melylyel a felmerült kényesebb ügyet elbíralta. A közgyűlést társas ebéd követte, amely jó hangulatban folyt le.

A nyereség és mérleg is elég kedvező volt, mert habár a múlt évi pénzügyi viszonyok kedvezőtlenek voltak, egy részvényre 9 frt nyereség esett.

X. Y.

II.

Magyar-Igeni közönsége sikeres és farsangi történelmében talán páratlanul álló kedélyes estén bartszott el az ideai farsangtól. Február hó 24-én tartotta meg táncszal egybekötött műsoros estélyét az újonnan megalakult „Dal- és Olvasó-Egyesület“ a következő műsorral: 1. Férfi-dalkar. 2. Monolog, előadta Szacsavay Margit kisasszony, melyre nézve legjobb bírálat az, ha konstataljuk, hogy jó színész volt az benne. 3. Népdalok, éneklő a vegyes dalkar. 4. László Veronika k. a. Gyulai Pálnak „Pókaine“ cz. költeményét szavalta igen szépen, és előadásából azt vették ki, hogy a költeményt kellőleg átérzte, ami az előadás értékét nagyban emelte. 5. Vegyes dalkar. 6. Dünay Jenő ur (Nagy-Enyed) szavalja „Keresem az Istent“ című költeményt. Nagyon helyesen választotta meg a tárgyat, amennyiben organuma teljesen talált az egész költemény borus hangulatához. Mély basszus hangjával jól tudta visszatükröztetni az önmagával meghasonlott öreg remeté, amint az elkeseredetten beszél el, hogy bejárta a társadalom minden rétegét, de az Istennek sehol semmi nyilvánulását nem látta. Előadása általában rokonszenves és figyelmet lekötő volt. 7. Végezetül Incze Miklós jh. ur (Nagy-Enyed) „A mama kedvence“ című monologgal tartotta folytonos derűlttségben a közönséget. Hogy mennyire sikerült volt előadása, igazolja, hogy többször nyílt szívre hívta a közönség.

Nem kevesebb dicséretet érdemel Bőjtő Lajos állami s. tanító ur is, ki fáradhatatlan buzgósága és munkássága által létesítette, illetve szervezte a Dal-egyesületet, mely ez estén megmutatta, hogy életképes és céljának megfelelő. Remélve, hogy még gyakran szereznék a közönségnek ilyen keffemes estét, kívánjuk a legjobh jövőt s legnagyobb eredményeket.

III.

Lelekész-igtatás. A balázsfalvi járás Monora községe folyó évi február hó 28-án szép ünnepély szín-

helye volt: az ujonan választott szász pap Kepp Gusztávnak a beigtatását ünnepele, mely alkalomból a község szász lakossága teljes ünnepi díszben öltött. Az új papot a balászfalvi állomásnál nagy küldöttség és 30 tagból álló lovas bandérium fogadta; az istentisztelet és beigtatás után mintegy 70 személyt képviselő közebed következett, a beigtatás alatt és a közebeden a szász zenekar és vegyeskar felváltva játszott és énekelt; ugy a zene, mint az énekkar a földmives-osztályból van alakítva és éppen ezért igen meglepő volt különösen az énekkar gyönyörű harmonikus énekelése, mely meglepetés még inkább fokozódott és tetőpontját érte el, amidőn az énekkar az ebéd alatt egész korrektil, tiszta magyar kiejtéssel magyar darsabokat kezdett énekelni. Elénekeltek a „Király-hymnus“-t Jokaitól, „Pirosodik szépen az ég alja“, „Hol jársz piczi méh“ stb. című darabokat. Ezen nagy fáradsággal, sok utánjárással járó szép és lélekemésítő eredmény Niklaus Mártin tanító érdeme, aki méltán megérdemelne, hogy méltó megjutalmazásra ajánltssek, mert aki ily szép eredményt tud felmutatni a magyar énekek tanításában, valóban érdemes a megjutalmazásra. Este szini előadás volt, itt is a földmivelő-osztály működött; a betanítás és rendezés szintén Niklaus tanító érdeme. Az ünnepélyen kezdettől végig jelen volt a járási főszolgabíró is, ami igen jól esett a szász atyafiaknak, látva, hogy közöttük egészen jól találja magát. A szép ünnepélyről mindenki kedves emlékekkel távozott.

Vegyes hírek.

Közgyűlés. A „Nagyenyedi Sport-Egyesület“ f. márczius hó 6-án, kedden d. u. 5 órakor az új városháza dísztermében tartja meg évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjai ez uton is ezennel meghívottak. Mivel a január 27-re hívott közgyűlés a tagoknak kellő számban való meg nem jelenése miatt nem volt megtartható, az alapszabályok értelmében, most másodsor — tekintet nélkül a tagok számára — okvetlenül meg fog tartatni.

Miriszlóiak panasza. Különös eset tartja igazolomban — mint velünk tudatták — a miriszlói ev. ref. egyház híveit. Köztudomású, hogy az elmúlt hetekben Tólas György ottani földész agyonverte egyik szomszédját és ezért természetesen — szabadlában ugyan — de bűnvádi vizsgálat alatt áll. Mint a panasz mondja, ez a Tólas György az ev. ref. egyház-község kuratora s mint ilyen most is háborítatlannal végzi ebbeli teendőit s ez háborítja fel a híveket, kiknek nincsen inyükre, hogy az egyházi teendőket egy véreskezű ember végezze. Nem tudjuk, mennyiben felel meg a valóságnak e panasz, de ha igaz, maguk is megütközésünket fejezzük ki a miriszlói egyházi hatóság ezen indolentiájá felett.

Adományok a balászfalvi ev. ref. egyház templomépítési alapja javára. A balászfalvi egyház jelzett alapja javára ez évben adakoztak: A „Balászfalvi Takarékpénztár Részvénytársaság“ 120 koronát, a „Nagyenyedi Kisegítő-Takarékpenztár r.-t.“ 60 koronát, nagyságos Török Bertalan országgyűlési képviselő ur — most másodizben — 40 koronát, nagyságos Gáspár János megyei főjegyző — szintén másodizben — 20 koronát, a M. Á. V. küllölszögi altiszteji tánczestélyük tiszta jövedelmében 101 korona 58 fillert, s így alapunk a közelmúlt napokban 341 korona 58 fillérrel gyarapodott. A kegyes adakozók mindenikéhez megküldöttem egyházam köszönetét, de itt a nyilvánosság előtt is kedves kötelességemnek ismerem a szent czél érdekében hozott nagylelkű áldozatukért egyházam haláljának kifejezést adni. Balászfalva 1900. márczius 1. Cseresznyés Ödön, ev. ref. körlelkész.

Nyilvános számadás. A M. Á. V. küllölszögi altiszteji által mult hó 24-én a balászfalvi ev. ref. egyház templom-építési alapja javára rendezett, minden tekintetben sikerült tánczestély összes bevétele — a nekem átadott kimutatás szerint — 307 korona volt, miből levonva a 205 kor. 42 fill. kiadást, építési alapunk javára 101 kor. 58 fill. tiszta jövedelem maradt. A szent czél elősegítésére felülfizettek: Cseresznyés Ödön és a balászfalvi mészáros társulat 6—6 kor. Sinberger Salamon és Welwárt Már 4—4 kor. Krausz Antal, Bretter József, Spalla Aurél, Kovács Nagy Ferencz, Símonffy Alajos, Bretter Móritz, Schieszl Károly. Enyedi Lajos 2—2 kor. Kobsa István, Baranyai Ferencz és Ambrus István 1—1 koronát. Midőn a felülfizetőknek — megbízás folytán — a rendezőség köszönetét tolmácsolom, kedves kötelességemnek ismerem a rendező altiszteji karnak, mely erőltlen egyházam nemes törekvésének segélésében jó indulatát és hazafias érületét nyilvánvalóvá tette, hálás köszönetet mondani. Balászfalván, 1900. márczius 1. Cseresznyés Ödön, ev. ref. körlelkész.

Ahol a vevők jubilálnak. Mult évben ünnepele meg Mauthner Ödön esasz. és kir. udvari szállító

magkereskedése Budapesten fennállásának 25 ik évfordulóját. Az idén megjelent mag-árjegyzékében, mely a gazdaközönségnek egyszersmind szakavatott utmutatóul is szolgál, látható, hogy vevőinek nagy része, mint a naponta százezer beérkező elismerő és dicséretes levelek igazolják, jubilálnak. Nagy dolog ez most, mikor amerikai here és más alárendelt minőségű magokkal árasztják el a magyar gazdákat. Különbösen általánosan ismert, hogy Mauthner Ödön az egyedüli czég, melyhez föltetlen bizalommal fordulhat minden gazda és minden kertészkedő. Évtizedek óta majdnem az összes osztrák és magyar uradalnak, élén a népszerű József főherczeg ő fenségével, 20—25 év óta állandóan Mauthnernél fedezik magszükségletüket. De nem csak a nagy uradalnak és mintagazdaságok, hanem hazánk nagy- és kisgazdáinak, kertészkedőinek zöme is Mauthner világhírű üzletének állandó vevője.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Foulard-selyem ruha 8 firt 40 krtól

feljebb — 14 méter! postabér- és vámmentesen szállítva! Mintak posta fordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 firt 65 krig méterenkint. Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (2)

1956. sz.

tkvi 1899.

Hirdetmény.

Véza község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényezikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényezikkekben szabályozott eljárás a telekgyökönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ainak az 1889. XXXVIII. törvényezik 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. törvényezik 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlési érvénytelenséget kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1900. szeptember hó 6-ik napjáig bezárólag alulirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosz-

szabitható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése eilenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat hat hónap alatt, vagyis 1900. szeptember hó 6-ik napjáig bezárólag alulirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900. szeptember hó 6-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármimemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik, s az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól. Balászfalván, 1899. évi december hó 28-án.

Enyedi Lajos,

kir. itélőtáblai bíró.

2094 2-3

WINKLER JÁNOS
Nagy-Enyeden
tisza jó borait ajánlja
mérsékelt áron.

2074 4-4

Bor. 1-4 éves komoki ó-schiller vagy fehér bor erősség és év szerint 100 literenként 22-24-28-32 firt. Új bor (fejve), minőség szerint 16-18-20-24-28 firt. Tessék „Borárjegyzékét“ kéri. Rendelő hor-
gót is kaphat, mely beszerzési áron számítatik föl s ugyanily áron 6 héten belül, bérmentve utánvét nélkül, sértetlen állapotban vissza is vétetik s annak az ára postatartalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet; hogy eredeti, tiszta minőségű borhoz juttatom; erről jó hírnevem nyujt kezeséget. **Borárjegyzék 20-40,000 forinttal 12-14% jövedelem biztosítása mellett társ kerestetik.**

Nemes eperfa-ojtvány. Kötőnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős csemete, erősség szerint 30 krtól 60 krig, 10 firt vételnél 20 százalékos, 25 forintnál 25 százalékos, 50 forintnál 33 százalékos, 100 forintnál 40 százalékos engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcse nagy a kére, mint a többiáruk egyaránt szeretik; kötőnő pálinka is főzhető belőle. Ceglédön igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna háznunk, kertünk, szőlők vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs-ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, rina stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Fájja igénytelen, betegség és életségtől egyaránt mentes. Vannak rendelőim, kik ezer számban ültetik, mert fölékpeppen föl is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerei fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ép oly értékes, mint a birs s a faja ugyanolyan áron adatik el.

Spanyol meggy, fekete. [Pándi vagy körösi megye.] Termé-
konyságát előmozdítóan három-
szor lett permetezve, s így ha az
folytatólag permetezzzük, bőven
fog teremni. Fájja egészséges, gyü-
mölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és
gazdag gyökerei fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik,
mint az epernél.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerei, tele belül és könnyű törűt,
2-3-4-5 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krig.
Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen
körte, alma,
szilva, ősz és kajsziabarack, cse-
résnye, meggy, szelid gesztenye,
lasponya magas derekú és körpe

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életkorú péld-
ányokban, azok kora és
erőssége szerint 2-5-7-
10-15 krajcár áron.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 55 krajcártól
19 forintig ezrenkint.

Kerti eszközök. Kötőnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan kö-
szült horozók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá
kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések,
ezzenfelül jelfű és ojtó kenőcs igen olcsó árak mel-
lett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzékét küld:
Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Kászonyi János Kuvini u. p. Gyorok (Arad-megye) szőlőültetvény-telepéről elad **40 ezer darab** szokvány minőségű gyökeres fás-szőlőültetvényt. Kapható **30 csemege-faj**, továbbá **Furmint, Muscat Lunel, Szerémi zöld, Sásfehér, Olasz Rizling és 12 ezer db Erdei**. Csak tökéletes forrású, kifogástalan ojtvány adatik ki felelősség mellett.

Megrendelések a fenti cím alatt pontosan és kifogástalanul expedíáltnak. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál az **Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület Titkári hivatala Nagy-Szenyeden.**

2095 2-3

Mária-czelli gyomorcsseppek

Figyelni a védjegyre.

Mária-czelli gyomorcsseppek nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőfőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott. **gyomortürelhelésnél** étellekkel és italokkal, **giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.**

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

1904 16-24.

Mért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét nem használják, holott ez oly kellemes ízű és egészséges kávéital?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bír. A kávénövény egy kivonata által a babkávét ízét és zamatját nyeri anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkotórészeit magába venné. Hasznosan egyesíti a hön malátákészítmény értékes tulajdonságait a babkávét kedvelt ízingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kivánatos volna azonban, hogy minnyájunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitűnő tulajdonságainál fogva, mindenütt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-malátát kávé többnyire mint pótkávé szolgál a babkávéhez, a melynek ízét enyhébbé, és az inyek kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb színt, és majdnem teljesen elhárítja a babkávénak az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner malátát kávé egy harmadával a babkávét kétharmadrészehez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner malátát kávé összehasonlíthatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Esetekben, a midőn a babkávét élvezete eltűnik, a legajánlatosabb pótlást nyújtja, gyöngé és beteg egyéneknek, mint könnyen emészthető, vérképző és erősítő szer, ajánlatos. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjúságnak, különösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakarítás elérhető. Egyszeri kísérlet, gondos elkészítés mellett, mindenütt állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávé soha sem lesz nyitva elárúsítva! Csak akkor valódi az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arczképe mint védjegy és a „Kathreiner” név rajta áll.

Az angyaldombi szőlőültetvény-telep kezelőségénél

Zomba (Tolnamegye) még eladó mélyen leszállított áron:

	Gyökeres fás ojtvány.		Gyökeres zöld ojtvány.		Sima zöld ojtvány.	
	100 darab	1000 darab	100 darab	1000 darab	100 darab	1000 darab
30.000 Bakator	12	100	—	—	7	55
15.000 Taylor Narbon	12	100	—	—	—	—
10.000 Mézes fehér	12	105	12	100	7	55
55.000 Furmint	13	115	—	—	8	70
15.000 Rup. monticola	14	125	—	—	8	70
30.000 Mustos fehér	12	100	12	100	7	55
14.000 Riparia portalis	12	100	—	—	—	—
15.000 Rip. Mexicana	13	115	13	105	8	60
65.000 Olasz rizling	12	100	—	—	8	65
18.000 Riparia portalis	13	110	13	—	8	65
30.000 Szlankamenka	12	105	—	—	—	—
16.000 Arramon	12	105	—	—	8	70
5.000 Rip. monticola	13	120	13	115	8	70
1.000 Csehaut	13	110	Járdoványi	—	8	65
60.000 Kadarka nemes	12	100	13	110	8	65
25.000 Rip. monticola	13	110	13	110	8	70
30.000 Nagyburgundi	12	105	—	—	8	60
3.000 Riparia portalis	14	115	—	—	—	—
20.000 Oporto	12	100	—	—	8	60
20.000 Chassl. blanc	12	105	12	100	6	55
5.000 Rip. monticola	13	110	13	110	7	60
30.000 " rouge	12	105	12	100	7	60
15.000 Rip. monticola	13	115	13	110	8	70
3.000 Musc. Alexander	13	120	—	—	9	80
5.000 Riparia portalis	13	120	—	—	—	—
3.000 " bordellai	13	120	—	—	—	—
3.000 " Hamburg black	13	125	—	—	—	—
3.000 " lunel	13	120	—	—	—	—
5.000 " Ottonel	13	125	—	—	10	80
3.000 " Passatuffi	13	125	—	—	10	80
4.000 Madelaine royal	13	120	—	—	—	—
1.000 " augevine	13	120	—	—	—	—

stb. stb. még ca 100 faj kiváló finom Csemege, Muskotály és Chasla névvel ellátva.

800 faj a legfinomabb európai bor, csemege, chasla és moskotály sima vessző a legolcsóbb áron. Kifogástalan és ritka szép minőségért szavatolás, árjegyzék kívánatra ingyen, megrendelés 1/2 előleggel **Willingner Márton** teleptulajdonoshoz **Zomba** (Tolnamegye) intézendő. Az I. országos mezőgazdasági kiállításon Szegeden az I. díjjal nagy aranyéremmel kitüntetve, a borok a II. ezüst éremmel.

Ca 1 1/2 millió amerikai fajtisza sima és gyökeres vessző.

	Sima.		Gyökeres.	
	I. forint	II. forint	I. forint	II. forint
Rip. portal	6	2	—	—
" gloir de montpellie	6 1/2	3	12	8
Rup. mettalic	10	6	20	16
" monticola	9	5	18	12
" arramon	10	6	18	12
" gamey couder	10	6	18	12
" gross collmar	10	6	18	12
Solonis & Rupetr.	12	8	20	16
Solonis	9	6	18	12

50 ezer dbon feltűl megrendelésnek megfelelő engedély

Fajtisza európai gyökeres vesszők, készlet 1 1/2 millió darab.

Arramon, Ezerjó, Furmint, Mézes fehér, Ol. Rizling, Kadarka (utóbbiból 2 éves is) Zöld sylvan, Vör. veltelin, Nagyburgundi, Oporto, Chassl. blanc, Chassl. Roug. Mose courtellie, Passatutti, Madl angev stb., stb. ca 150 faj 6-25 frtig.

2081 2-10